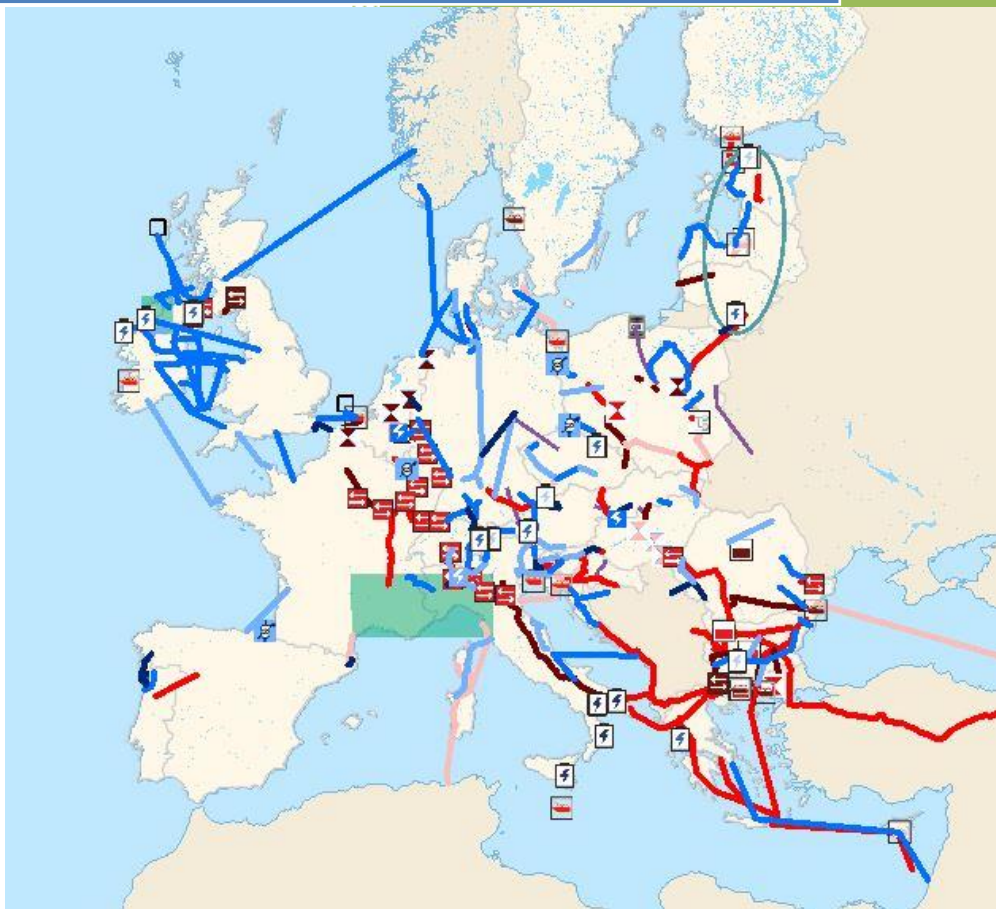

European Network
of Environmental Law Organizations

J&E

Projekty spoločného záujmu

Tento článok je výpisom na tému Projekty spoločného záujmu, prevzatého z publikácie BirdLife Europe a Európskeho úradu pre životné prostredie “CONNECTING ENERGY, PROTECTING NATURE - A JOINT BIRDLIFE EUROPE AND EUROPEAN ENVIRONMENTAL BUREAU BRIEFING ON PROTECTING NATURE IN THE DELIVERY OF ENERGY INFRASTRUCTURE PROJECTS OF COMMON INTEREST”.

Projekty spoločného záujmu

Projekty spoločného záujmu

chorvátsky, český, estónsky, nemecký, maďarský, poľský, rumunsky, slovenský, slovinský, španielsky preklad

© 2015 Justice and Environment (J&E)

Kontakt: info@justiceandenvironment.org

The preparation of this document received funding from the Central European Initiative. The sole responsibility for the present document lies with the authors and CEI is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

1. POTREBA PROJEKTOV SPOLOČNÉHO ZÁUJMU (PCIs)

Podľa odhadov Európskej komisie z roku 2010, bude musieť Európska únia do roku 2020 investovať 200 miliárd € do energetickej infraštruktúry. Komisia zároveň varovala, že až pri polovici týchto investícií existuje riziko, že nebudú poskytnuté, najmä kvôli zdĺhavým a neefektívnym postupom pri vydávaní povolení, námietkam verejnosti a tiež kvôli prekážkami súvisiacimi s reguláciou a financovaním.¹

Hrozí, že vysoké náklady a oneskorenia pri budovaní elektrickej infraštruktúry, budú hlavnou prekážkou pre investície na podporu energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie, ktoré sú potrebné pre budúcu udržateľnosť dodávok energie. Neschopnosť budovania novej infraštruktúry by sa taktiež mohla stať hrozbou pre energetickú bezpečnosť a hlavnou prekážkou medzinárodného obchodu a konkurencieschopnosti na energetických trhoch. Podľa vypracovaného záveru komisie je potrebné zaviesť v členských štátoch zmeny v regulačných a finančných systémoch. Tým by sa zabezpečilo, aby ciele EÚ v oblasti energetiky a klímy boli splnené načas.

Podľa Európskej komisie sú „adekvátne, integrované a spoľahlivé energetické siete“ zásadné pre dosiahnutie hlavných cieľov v oblastiach energetickej politiky EÚ². Medzi tieto ciele patria (i) zaistenie bezpečnosti dodávok, (ii) konkurencieschopnosť, (iii) udržateľnosť. V roku 2013 bolo prijaté Nariadenie o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru (ďalej ako Nariadenie o TEN-E³). Jeho hlavným cieľom je rozvoj európskych energetických sietí. Nariadenie vymedzuje 12 strategických koridorov (napríklad Morská prenosová a distribučná sústava v oblasti Severného mora) a oblastí energetickej infraštruktúry (napríklad Inteligentné siete). Tie pokrývajú dopravné siete elektriny, plynu, ropy a oxidu uhličitého.

2. VÝBER PROJEKTOV SPOLOČNÉHO ZÁUJMU (PCIs)

Základným prvkom pre realizáciu týchto strategických koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry je práve výber projektov spoločného záujmu. PCIs sú projekty, ktoré prinášajú výhody viac ako jednému členskému štátu EÚ a musia spĺňať kritériá stanovené v nariadení TEN-E4, napríklad, musia prispievať k energetickej bezpečnosti. Proces výberu projektov spoločného záujmu pozostáva z nasledujúcich krokov:

1. Realizátori projektov predložia návrhy regionálnym skupinám zložených zo zástupcov členských štátov, vnútroštátnych regulačných orgánov, prevádzkovateľov prenosovej siete (ďalej „TSOs“), komisie, Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej „ACER“) a zástupcov Asociácie európskych prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu a prepravných sietí pre plyn (ďalej „ENTSOs“).

2. Regionálne skupiny posudzujú spôsobilosť návrhov podľa kritérií uvedených v Nariadení. Sú nimi napr. prínos k energetickej bezpečnosti, integrácia trhu, udržateľnosť a taktiež prospech pre viac ak jeden členský štát EÚ.⁵ Následne musia byť zoznamy PCIs návrhov zahrnuté do 10-ročného plánu rozvoja siete (Ten-Year Network Development Plan – TYNDP) elektrickej a plynárenskej infraštruktúry, ktorý vypracovali ENTSO pre elektrinu a ENTSO pre plyn.⁶ Tieto skupiny vyhodnotia a zaradia dané projekty. Ak počet navrhovaných projektov prekročí zvládnuteľné číslo, komisia ma právo odstrániť najnižšie umiestnené návrhy.
3. Pri príprave zoznamov, sa musia regionálne skupiny riadiť Nariadením o TEN-E a konzultovať ich s organizáciami, ktoré zastupujú rôzne zúčastnené strany, ako aj environmentálne organizácie.
4. Rozhodovací orgán každej regionálnej skupiny (právomoci o rozhodovaní v skupinách sú obmedzené na členské štáty a komisiu) prijme regionálne zoznamy navrhovaných PCIs (návrhy regionálnych zoznamov).
5. ACER poskytne stanovisko k návrhom regionálnych zoznamov, najmä k dôslednému uplatňovaniu kritérií a analýz nákladov a prínosov medzi regiónmi.
6. Európska komisia prijme formou delegovaného aktu konečný zoznam PCIs Európskej únie.,

3. VÝHODY SPOJENÉ SO ŠTATÚTOM PCI

Projekty, ktorým bol udelený PCI štatút⁷ dostanú prioritný štatút a postavenie čo najvyššieho vnútroštátneho významu, a tak sa s nimi zaobchádza pri vydávaní povolení a pri územnom plánovaní v danom členskom štáte. Pri vydávaní povolení sú všetky správne postupy zlúčené a spracované jediným kompetentným orgánom, ktorý celý proces koordinuje. To značne uľahčuje postup vydávania povolení. Na vydanie týchto povolení sa vzťahuje 3,5 ročná lehota. Získanie štatútu PCI samo o sebe určuje, že realizácia projektu nevyhnutná z hľadiska naplňania energetickej politiky a zároveň sú tieto projekty považované za projekty verejného záujmu.

Štatút PCI umožňuje členským štátom poskytovať na projekty verejné dotácie, ktorých súčasťou sú Štrukturálne fondy EÚ.⁸ PCIs majú taktiež nárok na čerpanie prostriedkov⁹ z Nástroja na prepojenie Európy (CEF). Tieto finančné prostriedky sú určené na rôzne štúdie na podporu rozvoja projektov a vývojových prác. V období 2014-2020, má CEF k dispozícii 5,85 miliárd €.

Nariadenie o TEN-E taktiež ustanovuje požiadavku na členské štáty, aby posúdili možné opatrenia na zefektívnenie postupov v oblasti životného prostredia pre PCIs. Zjednodušenie by sa malo dosiahnuť "bez toho, aby bola dotknutá" legislatíva k ochrane prírody.¹⁰ V súlade s Aarhuským dohovorom¹¹, s Nariadením o Aarhuskom dohovore¹² a s ďalšou legislatívou EÚ, ako aj s ohľadom na problémy spojené s verejnou prijateľnosťou projektov v tomto sektore, Nariadenie kladie i ďalšie požiadavky na PCIs týkajúce sa transparentnosti a účasti verejnosti na rozhodovaní.¹³

Viac informácií a publikácií o PCIS nájdete na stránke organizácie J&E.¹⁴

REFERENCIE

- 1 Správa Komisie Európskemu Parlamentu, Rade, Európskemu Hospodárskemu a Sociálnemu Výboru Regiónov – Priority energetickej infraštruktúry na rok 2020 a ďalšie roky - Konceptia integrovanej európskej energetickej siete.
- 2 NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 347/2013 zo 17. apríla 2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1364/2006/ES a menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009.
- 3 NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 347/2013 zo 17. apríla 2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1364/2006/ES a menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009.
- 4 Článok 4 Nariadenia o TEN-E.
- 5 Článok 4 a Príloha IV Nariadenia o TEN-E.
- 6 Článok 7 Nariadenia o TEN-E.
- 7 Článok 7 Nariadenia o TEN-E.
- 8 Európska komisia (2012) Nástroj na prepojenie Európy, Investícia do rastu Európy 2014 – 2020, http://ec.europa.eu/bepa/pdf/cef_brochure.pdf.
- 9 Článok 14 Nariadenia o TEN-E
- 10 Odôvodnenie 34, Článok 8 (3) a 10 (6) Nariadenia o TEN-E.
- 11 1998 EHK Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (Aarhuský dohovor).
- 12 NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1367/2006 zo 6. septembra 2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia na inštitúcie a orgány Spoločenstva.
- 13 Vid. Odôvodnenie 30, Článok 4(4) a 18, a Prílohu III 1(5) a Prílohu VI.
- 14 <http://www.justiceandenvironment.org/publications/>

Tento článok je výpisom na tému Projekty spoločného záujmu, prevzatého z publikácie BirdLife Europe a Európskeho úradu pre životné prostredie “CONNECTING ENERGY, PROTECTING NATURE A JOINT BIRDLIFE EUROPE AND EUROPEAN ENVIRONMENTAL BUREAU BRIEFING ON PROTECTING NATURE IN THE DELIVERY OF ENERGY INFRASTRUCTURE PROJECTS OF COMMON INTEREST”. Autori a inštitúcie sú zodpovední za pôvodné dokumenty a nie sú zodpovední za preložený obsah alebo ani za niektorý z príbuzných materiálov.

Prístup k celej verzii článku : http://renewables-grid.eu/fileadmin/user_upload/Files_RGI/Reports/272-1861-13-14_Energy_infrastructure_report_w_low_res_final_1_.pdf

Connecting energy, protecting nature

© 2014 BirdLife Europe a Európsky úrad pre životné prostredie

Autori: Ivan Scrase, Martina Mlinaric a Suzie Lukacova

Kontakt na autora: ivan.scrase@rspb.org.uk